

vr 05 apr 2019
20.00 Concertzaal

DRAWINGS

Marc Vanrunxt & Kunst/Werk /
Slagwerk Den Haag

— CONCERT —
— GEBOUW —
— BRUGGE —

Biografieën

Marc Vanrunxt (BE) woont en werkt in Antwerpen. Vanrunxt is choreograaf en danser. Hij onderzoekt de grenzen van dans als medium en choreografie als taal, door rekening te houden met de mogelijkheden van het lichaam. In zijn werk probeert hij begrippen als tijd, ruimte, energie en aanwezigheid te herdefiniëren. Het oeuvre van Vanrunxt werkt rond tegenstellingen als zichtbaar/onzichtbaar en tastbaar/ongrijpbaar. Zijn artistieke woordenschat vindt haar wortels in de punkbeweging en het abstracte expressionisme. In de lente van 2018 maakte hij *White on White* voor de Turkse performer Bahar Temiz. Dat najaar creëerde hij een solo met en voor Jan Martens – *lostmovements* – die in januari in deSingel in première ging. In elke uitvoering streeft Vanrunxt naar een duidelijke balans en een relevante confrontatie tussen beeld, geluid en beweging. Vanrunxt is mede-oprichter van **Kunst/Werk**, een organisatie voor dans. Kunst/Werk ondersteunt, naast het werk van Vanrunxt, sinds 2017 de activiteiten van choreografen/dansers Peter Savel, Igor Shyshko, Lise Vachon en Georgia Vardarou.

Slagwerk Den Haag (NL) is sinds de oprichting in 1977 gefascineerd door alles wat te maken heeft met geluid, puls en materialen als klankbron. De podiumbespelers én multi-inzetbare (co)creators willen keer op keer verbazen en verrijken in elke denkbare setting. Ze bespelen het traditionele instrumentenarsenaal, maar evengoed porselein, paardenkaken, glas of 3D-geprinte instrumenten. Slagwerk Den Haag werkt samen met kunstenaars en makers van nu, onder wie componisten als Steve Reich en Sofia Gubaidulina, dansgezelschap Club Guy & Roni, Nederlands Danstheater, choreograaf Hofesh Shechter en Raschèr Saxophone Quartet. Toonaangevende partners, ook uit andere disciplines, zijn onder andere Orkater, AskolSchönberg, producer Talismann (Guy Blanken) en internetcollectief Buurmen. Het speelveld is breed, van Bang on a Can in New York tot Dortmund Konzerthaus of Concertgebouw Amsterdam, van het Holland Festival tot de sloppenwijken van Caïro en van klaslokaal tot Muziekgebouw aan het IJ.

Uitvoerders & programma

19.15 inleiding door Steven De Belder

Gérard Grisey (1946-1998)
Le Noir de l'Etoile

Hugo Morales Murguía (1979)
Creatie

Marc Vanrunxt: choreografie
Fedor Teunisse: muzikale leiding
Peter Savel, Nathan Ooms, Lise Vachon & Georgia Vardarou: dans & choreografie
Lodewijk Bles, Pepe Garcia, Ryoko Imai, Antoine Josselin, Gabriele Segantini, Fedor Teunisse: muziek
Marie-Anne Schotte: artistiek advies
Koenraad Dedobbeleer: scenografie
Stef Alleweireldt: licht & techniek

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van Bloemblad.

DANS MET LIVEMUZIEK

Eén groot spanningsveld

Drawings is een samenwerking tussen choreograaf Marc Vanrunxt en zijn dansers Georgia Vardarou, Peter Savel, Lise Vachon en Nathan Ooms, en Slagwerk Den Haag onder leiding van Fedor Teunisse. Vertrekend van het monumentale percussiewerk *Le Noir de l'Etoile* van de Franse componist Gérard Grisey en een antwoord erop van Hugo Morales Murguía gaan ze op zoek naar een delicate balans tussen de kosmische orde en de onvoorspelbaarheid van het kleinste gebaar, in een bijzondere opstelling waarin de toeschouwer midden in de actie zit en de grens tussen het nabije en het verre vervaagt.

De aanzet voor *Drawings* gaat terug naar 2005, toen Marc Vanrunxt voor Etienne Guilleateau de solo *Deutsche Angst* creëerde. Fedor Teunisse (toen nog bij ChampdAction) was als percussionist bij deze creatie betrokken. Hij voerde toen *Having never written a note for percussion* van James Tenney uit, een werk dat in zijn radicale eenvoud een absolute tegenpool is van wat je vanavond te horen zult krijgen. Ook scenograaf Koenraad Dedobbeleer was toen van de partij. Toen Fedor Teunisse artistiek directeur van Slagwerk Den Haag werd, stelde hij Vanrunxt voor om opnieuw de krachten te bundelen. Samen gingen ze op zoek naar een geschikt werk, een lange zoektocht waarbij Jeroen Vanacker, artistiek directeur van Concertgebouw Brugge, de doorslaggevende suggestie deed: *Le Noir de l'Etoile* van Gérard Grisey. Aangezien dit werk zijn inspiratie haalt uit het astronomische fenomeen van de pulsars of snel ronddraaiende neutronenster, sloot het bovendien naadloos aan bij het Kosmos-seizoensthema van het Concertgebouw.

- **Bijzondere podiumopstelling waarbij de toeschouwer plaatsneemt in het midden van de actie of de kern van de pulsar.**
- ***Le Noir de l'Etoile* van componist Gérard Grisey haalt zijn inspiratie uit het fenomeen van de pulsar of snel ronddraaiende neutronenster.**
- **Hugo Morales Murguía's werk voor onder meer zonnepanelen is een hedendaags antwoord op Griseys stuk.**
- **Tegenover de hypercomplexe partituur van Grisey koos Vanrunxt voor een quasi-volledige afwezigheid van choreografische structuur.**

De Franse componist Gérard Grisey (1952-1998) ontwikkelde samen met enkele andere Franse collega's de zogenaamde 'spectrale muziek'. Het uitgangspunt ervan is het feit dat een toon geen enkelvoudige eenheid is die een bepaald soort harmonie tot stand kan brengen wanneer hij met andere tonen gecombineerd wordt in een akkoord, maar dat elke toon zelf een volledig spectrum van harmonieën en disharmonieën bevat. Zo'n spectrum reikt van de stilte tot de boven- en ondertonen of zelfs louter ruis. Tegelijk maken ook de duur, de hoogte, de dynamiek of het timbre integraal onderdeel uit van de kwaliteit van een bepaalde klank. De componisten wilden uitzoeken hoe ze klanken konden combineren met de aan hen inherente complexiteit, die dan veel meer

harmonische of disharmonische effecten kunnen teweegbrengen en dus een nieuwe zone van muzikaliteit kunnen aanboren. Hoewel Grisey dit principe vooral toepaste op klassieke instrumentengroepen, lenen percussie-instrumenten zich er van nature toe, omdat je er relatief gemakkelijk diverse resonanties uit kan toveren via de verschillende slagtechnieken en -middelen, die in *Le Noir de l'Etoile* reiken van de verschillende klassieke drumstokken tot borstels, knikkers en ijzerdraad.

Grisey kreeg het idee voor deze compositie toen hij het geluid van een pulsar te horen kreeg. Een pulsar is een imploderende ster, die dezelfde massa heeft als onze zon maar geconcentreerd in een diameter van amper 15 kilometer (een vingerhoedje van die materie zou op aarde 100 miljard ton wegen), en die tientallen keren per seconde om zijn eigen as draait. De magnetische krachten die hieruit voortkomen, kanaliseren de licht-emissie van de ster, die voor een deel wordt uitgestuurd met de frequentie van radiogolven, en aldus ook wordt opgepikt door radiotelescopie die het heelal afzoeken op geluid. Het opgepikte geluid klinkt als een regelmatige puls, en heeft er duizenden jaren over gedaan om de aarde te bereiken; elke pulsar is ook maar op bepaalde tijdstippen te horen. In zijn werk experimenteert Grisey vaak met de notie tijd, en het contrast tussen de korte pulsen en de gigantische afstand tussen de emissie van het geluid en onze perceptie ervan verwerkte hij in het stuk. Hij speelt met het perspectief door de muziek heel langzaam te laten evolueren, zodat je als luisteraar nooit precies weet waar de grens ligt tussen herhaling en vernieuwing en zo een caleidoscopische ervaring krijgt. Deze wordt nog eens versterkt door de opstelling van de zes musici in een cirkel

In zijn werk experimenteert Grisey vaak met de notie tijd. Het contrast tussen de korte pulsen van een pulsar en de gigantische afstand tussen de emissie van het geluid en onze perceptie ervan verwerkte hij in *Le Noir de l'Etoile*.

rondom het publiek, waardoor Grisey het fenomeen van de voortplanting van het geluid doorheen de ruimte naar voren kan trekken, net als het idee dat het geluid afkomstig is van een razendsnel om zijn as draaiende ster. De pulsars zelf laat hij in hun recht, en twee keer in het stuk hoor je een opname ervan, zonder begeleiding door de percussie. In *Drawings* wordt de partituur van Grisey aangevuld met een stuk van Hugo Morales Murguía voor zonnepanelen, roterend lichtbaken en vier percussionisten, geschreven als 21e-eeuws antwoord op het stuk van Grisey.

Vanrunxt schrijft geen bewegingen voor, maar werkt met kwaliteiten en ideeën waaraan de dansers hun eigen bewegingen geven, in een tijdsverloop dat door de muziek wordt bepaald.

Grisey schreef dat zijn geste parallel liep aan Picasso die een oude fiets oppakte en vroeg 'wat kan ik hiermee doen in mijn werk?'. Marc Vanrunxt stelde zich dezelfde vraag tegenover de hypercomplexe partituur van Grisey, en koos voor een radicaal omgekeerde geste: pure aanwezigheid en in-de-tijd-zijn van de dansers, en een quasi-volledige afwezigheid van een choreografische structuur. De afgelopen jaren is choreograferen voor Vanrunxt in toenemende mate 'loslaten' geworden: hij schrijft geen bewegingen voor, maar werkt met kwaliteiten en ideeën waaraan de dansers hun eigen bewegingen geven, in een tijdsverloop dat door de muziek wordt bepaald en slechts in minimale mate door de choreograaf wordt gearticuleerd. Voor *Drawings* gaf hij de dansers de opdracht om zich volledig te concentreren op het luisteren naar de muziek, en de beweging daarop af te

stellen, zonder te proberen tegenover de architectuur van de muziek een eigen architectuur van de dans te stellen: in-het-moment-zijn, van het ene moment naar het andere, vergetend wat vooraf kwam en niet anticiperend op wat komen gaat.

Vanrunxt bouwde heel wat lagen onvoorspelbaarheid in deze creatie: twee van de dansers ontwikkelden hun luisteren danspraktijk voor een groot deel in een studio in Barcelona, ver weg van het oog van de choreograaf, en brengen dat pas in de laatste fase samen met die van de anderen. Pas enkele dagen voor de voorstelling komen de musici erbij, met de zekerheid dat het stuk live uitgevoerd een volledig andere impact zal hebben dan de opname waarmee ze werkten tijdens het creatieproces. En pas bij de première is daar ook het publiek, dat in het centrum van de muzikale en choreografische actie zit en de bewegingsvrijheid van de dansers zeer sterk zal sturen.

Drawings is één groot spanningsveld, tussen het waarneembare en het onwaarneembare, tussen het nabije en het verre, tussen het geschrevene en het momentane, tussen muziek, dans, beeldende kunst en hun publiek.
All systems go!

— Steven De Belder

Kosmos in beeld Expo's Peter Voigt en Karl Van Welden

In dit kosmische seizoen lanceren we ons multidisciplinaire **Kosmos Festival**, met muziek van verschillende planeten, fascinerende expo's, indrukwekkende NASA-beelden, wetenschappelijke achtergrond en activiteiten voor kinderen en jongeren. Kunstenaars Peter Voigt en Karl Van Welden brengen elk op hun manier de onmetelijke kosmos in beeld.

wo 06.03 — zo 30.06.19

Peter Voigt New evidence (Historic NASA images)

De Duitse fotograaf Peter Voigt startte in 2005 met het verzamelen van foto's over nucleair onderzoek, de ontwikkeling van de atoombom en vroege ruimtevaart in de Verenigde Staten. De verzameling groeide uit tot een collectie van meer dan 1000 originele vintage foto's uit de jaren dertig tot het begin van de jaren zeventig. In de eigenzinnige architectuur van het Concertgebouw ontdek je een selectie uit die *Strangelove Collection* én recent eigen werk uit de reeks *American Monuments*.

Deze expo's zijn gratis te bezoeken met een ticket voor het Concertgebouw Circuit of voor of na een voorstelling.

do 07.03 — zo 07.04.2019

Karl Van Welden MARS

Geïnspireerd door de menselijke aanwezigheid in het universum, startte de Gentse kunstenaar Karl Van Welden in 2006 met een cyclus van performatief en beeldend werk: *Verenigde Planeten / United Planets*. Hoe verhoudt de 'kleine' mens zich tegenover de 'grootheid' van het heelal? Hoe probeert de mens vat te hebben op de onvatbare en onvoorstelbare kosmos? Met de planeten uit ons zonnestelsel als ankerpunt, zoekt Karl Van Welden antwoorden op die vragen. Hij presenteert elke planeet met een eigen luik dat verschillende gedaantes kan aannemen.

KOSMOS FESTIVAL

Ontdek een universum gevat in beeld en klank tijdens het Kosmos Festival, van 26 maart t.e.m. 10 april 2019.

In de kijker

VRIJDAG

19 APR 2019

20.00 Concertzaal

© Alex Font

Pasionaria

Marcos Morau & La Veronal

In zijn vaak bekroonde werk refereert Marcos Morau, Spanjes populairste en meest intrigerende choreograaf, net zo makkelijk aan renaissancekunst als aan de films van David Lynch of de hedendaagse dans van Jirí Kylián en William Forsythe. In het ontluisterende *Pasionaria* laat hij de diepste menselijke passies en obsessies ontvlammen.

DONDERDAG

13 JUN 2019

20.00 Concertzaal

© Danny Willems

The Sea Within

Voetvolk / Lisbeth Gruwez

The Sea Within is een vinnige en intense voorstelling waarin Gruwez de chaos niet langer wil beteugelen, maar zijn eigen orde laat zijn. De muziek is van de hand van Maarten Van Cauwenberghe, bijgestaan door Elko Blijweert en Bjorn Eriksson. Hun elektronische sound – met minimalistische synths en een prikkelend spel met frequenties – raakt je tot in al je zintuigen.

Laat weten wat je van het concert vond op

 ConcertgebouwBrugge

 @concertgebouwbr

info & tickets +32 70 22 12 12 — In&Uit: 't Zand 34, Brugge

concertgebouw.be